

Antagandehandling

Stolpaskogens naturreservat, Ensta

Innehåll

Inledning	4
Beslut om bildande av Stolpaskogens naturreservat.....	5
Skälen för kommunens beslut.....	8
Övergripande beskrivning och landskapssammanhang.....	8
Värden för friluftslivet och föreningslivet.....	8
Tillgänglighet.....	9
Biologiska värden	9
Naturvårdsarter	10
Kulturhistoriska värden	10
Geologiska värden	11
Reservatsföreskrifter	12
A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark och vattenområde	12
B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång.....	13
C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken	14
D. Undantag från föreskrifterna.....	14
Föreskrifternas ikraftträdande.....	15
Naturvårdsförvaltning och tillsyn	15
Upplysningar.....	15
Reservatsbeslutets förenlighet med mål, planer och program.....	16
Nationella friluftslivsmål	16
Nationella miljö kvalitetsmål.....	16
Befintliga planer och regleringar av markanvändning	17
Intresseprovning.....	17
Bilaga 1. Besluts karta	18
Bilaga 2. Översikts karta.....	19
Bilaga 3. Föreskrifts karta.....	20

Inledning

I *Översiktsplan Täby 2050 – Staden på landet* föreslås Stolpaskogen som ett kommande naturreservat.

Marken ägs av Täby kommun och området som föreslås ingå i naturreservatet berör fastigheterna Ensta 2:2 och Gribbylund 28:7.

Förvaltare av naturreservatet kommer att vara Täby kommun och den praktiska skötseln kommer att utföras av Täby kommun.

Förslaget till bildandet av ett nytt naturreservat med tillhörande skötselplan har tagits fram av ekologikonsult Greensway AB tillsammans med Täby kommun.

Beslut om bildande av Stolpaskogens naturreservat

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken beslutar kommunfullmäktige i Täby kommun den 9 februari 2026 att inrätta det område som framgår av den heldragna svarta linjen i beslutskarta som naturreservat, se bilaga 1 Beslutskarta. Naturreservatets gräns märks upp i fält. Naturreservatets namn ska vara Stolpaskogens naturreservat.

Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken meddelar Täby kommun inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden i den utsträckning som behövs för att uppnå syftet med reservatet. Inskränkningarna framgår av beslutshandlingens A-föreskrifter.

Med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken förpliktigar Täby kommun fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla de intrång som behövs för att tillgodose syftet med reservatet och som framgår av beslutshandlingens B-föreskrifter.

Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken meddelar Täby kommun ordningsföreskrifter om vad allmänheten har att iaktta inom reservatsområdet. Ordningsföreskrifterna framgår av beslutshandlingens C-föreskrifter.

Med stöd av 3 § i förordningen (SFS 1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken med mera fastställer Täby kommun skötselplanen för Stolpaskogens naturreservat.

Beslutet riktar sig till allmänheten, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Skälen för ett reservatsbeslut utgörs av varierande natur- och livsmiljö med stor artrikedom samtidigt som det är en viktig vistelsemiljö för besökare med höga värden för friluftslivet.

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla ett för allmänheten attraktivt och lättillgängligt besöksområde med både trädklädda och öppna marker, som stimulerar till natur- och kulturmiljöupplevelser, ett aktivt friluftsliv, fysisk aktivitet, rekreation, lek och utomhuspedagogik

Syftet ska tillgodoses genom skötsel och, vid behov, uppförande, av anläggningar för friluftsliv, rekreation och lek och information som inbjuder till, och underlättar besök i området. Anläggningar ska finnas för besökare med olika behov, samtidigt som de ska ha en kanaliseringseffekt i syfte att erhålla en långsiktig samexistens mellan friluftsliv, upplevelsevärden, naturvärden och kulturmiljövärden.

Syftet ska också uppnås genom att inte tillåta skogsbruk eller annan exploaterande verksamhet som riskerar att påverka de i Stolpaskogen förekommande naturtypernas befintliga ekologiska funktion och genom att genomföra åtgärder som gynnar prioriterade naturtyper och arter.

De prioriterade bevarandevärdena, se tabell 1 prioriterade bevarande värden för naturreservatet, är ovanliga i det moderna, brukade landskapet och utgör ett viktigt besöksmål för de boende i Täby kommun och besökare utifrån.

Markslag och naturtyp	Gammal barrblandskog, gammal tallskog, lövskog, sumpskog, ängsmark
Strukturer	Hävdad ängsmark, solbelysta stenrösen, brynområden, solexponerade, spärrgreniga träd, gamla barrträd, grov asp, död ved, vattendrag, luckor, naturlig hydrologi
Växt- och djursamhällen	Vedlevande insekter, vedsvampar, marksvampar, mossor och lavar, skogslevande fåglar, hävdgynnad flora, pollinatörer
Friluftsliv	Tätortsnära naturområde med goda förutsättningar för ett stort utbud av friluftsliv, rekreation, motion och naturpedagogik.

Tabell 1. Prioriterade bevarandevärden för naturreservatet.

Vid eventuella intressekonflikter mellan områdets olika värden ska friluftlivsvärden generellt prioriteras. Avvägningar mellan värden kan dock behöva ske från fall till fall. Prioriteringen ska inte innebära att naturvärden tar sådan skada att reservatets syfte riskeras.

Bilagor:

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Föreskriftskarta
4. Skötselplan med tillhörande kartor (se separat bilaga Skötselplan)

Administrativa data

Namn:	Stolpaskogens naturreservat
Kommun:	Täby
Län:	Stockholm
Lägesbeskrivning:	Reservatet ligger i Ensta, öster om Roslagsbanan och väster om Bergtorpsvägen. Läget framgår av bifogad översiktskarta, bilaga 2.
Gräns:	Området har markerats med heldragen linje på bifogad beslutskarta, bilaga 1.
Koordinat i rikets system:	SWEREF 99 18.00
Naturgeografisk region:	Svealands sprickdalslandskap med lerslättdalar och sjöbäcken (24).
Fastigheter:	Del av Ensta 2:2 och del av Gribbylund 28:7
Fastighetsanknutna rättigheter:	Åva-Tibble torrlägningsföretag Ledningsrätter: 0160-2004/012, avser Söderhalls renhållningsverks AB:s rätt att anlägga, bibehålla och underhålla underjordiska ledningar. 0160-0407/1987.2, och 0160/-1998/012/2.1 avser rätt för Kommunalförbundet Norrvattens dricksvattenledningar. 0160-1990/058.1, avtal mellan Täby Fastighets AB och Söderhalls renhållningsverk AB gällande gasledning. Avtalsservitut: 01-IM4-54/7853.1, Vattenfall eldistribution AB Markavtal: Ellevio AB, Skanova (Telia Company) AB, Tele2 Sverige AB, AB Stokab, Telenor Sverige AB, Open Infra Cone AB, Täby miljövärme AB, Obenetwork AB.

Fastighetsägare:	Täby kommun
Reglering av markanvändning:	Hela området är planlagt som specialområde-område för naturpark i detaljplanen Stadsplan för Stolpaskogen från 1977
Area:	Totalt: ca 71,3 ha
Reservatsförvaltare:	Täby kommun

Skälen för kommunens beslut

Övergripande beskrivning och landskapssammanhang

Stolpaskogen är ett tätortsnära blandskogsområde i centrala Täby. Skogen är omgiven av villabebyggelse i väster, söder och öster. Mot norr ingår skogen i en av Stockholms gröna kilar, Angarnkilen, och bidrar där till det gröna samband som sträcker sig ända in i Stockholms centrum. Skogen ingår också i ett sydvästligt–nordostligt stråk med större sammanhängande skogsområden som rymmer värdefulla livsmiljöer för många växter och djur och ekologiska spridningssamband för arter knutna till äldre barrskogsmiljöer.

Det centrala läget gör Stolpaskogen till ett mycket populärt strövområde som nyttjas av många grupper för olika typer av rekreation. Flera motionsspår och leder skär genom skogen och här finns också anläggningar såsom vindskydd, spänger och eldplatser.

Stolpaskogen har höga naturvärden som till stor del beror på att den har fått vara tämligen opåverkad från störningar som till exempel skogsavverkningar. Till största delen består skogen av barrblandskog, men området är varierat med inslag av både hållmarkstallskog, sumpskog och öppna ängsmarker.

Värden för friluftslivet och föreningslivet

Merparten av Stolpaskogen är belägen inom riksintresset för friluftslivet *Rösjön-Vallentunasjön- Rönninge by*. I Stolpaskogen finns flera elljusspår, motionsspår, skidspår, stigar och spänger, grillplatser samt en vandringsled och ett vindskydd. Stolpaskogen är en, för att vara tätortsnära, stor skog där delar är långt ifrån bullerkällor och besökare kan hitta tystare platser. Skogen erbjuder goda möjligheter för svamp- och bärplockning, naturupplevelser och fri lek. Skogen besöks av invånare, föreningar, skolor och förskolor året runt. Stolpaskogens värden för friluftsliv, naturpedagogik och föreningsliv är mycket högt.

Tillgång till skog av varierande karaktär är viktig för människors möjlighet till olika slags rekreation. Den tätortsnära skogen är lättillgänglig och nyttjas regelbundet och intensivt för närrekreation och naturupplevelser i vardagen. Större sammanhållna, obrutna strövskogar i ostörda lägen erbjuder möjligheter till naturupplevelser knutna till

skogskänsla, stillhet, lugn och avskildhet från stadslivet. Stolpaskogens läge innebär att besöksstrycket i skogen med stor sannolikhet kommer att öka över tid. Genom reservatsbeslutet ökar förutsättningarna för att bevara och utveckla de rekreativa värdena så att fler kan tillvara ta dem.

Tillgänglighet

Reservatet är tillgängligt för allmänheten och nås med bil, kollektivtrafik, cykel eller till fots. Det finns flera parkeringsplatser tillgängliga för allmänheten i reservatets närhet. Busshållplatser finns på Stockholmsvägen och på Bergtorpsvägen. Roslagsbanans station Visinge ligger i direkt anslutning till reservatets västra gräns. Gående och cyklister kan nå reservatet från flertalet anslutningspunkter runt hela reservatet.

Biologiska värden

Stolpaskogens storlek och varierade miljö innebär att den fungerar som livsmiljö för 46 i artportalen registrerade naturvårdsarter, varav nio är rödlistade. Artrikedomen är till stor del knuten till kontinuitetsskog av olika slag och det är därför viktigt att inte tillåta exploatering eller aktiviteter som orsakar för stora störningar i området.

De högsta naturvärdena i Stolpaskogen utgörs av biotoper som hållmarkstallskog, sumpskog och blockrik barrblandskog. I hållmarkstallskogen finns enbuskar, ljung, lavklädda hållar och framför allt gamla tallar. Gamla, grova tallar som dessa är ovanliga i landskapet och fungerar som livsmiljö för flera ovanliga lavar och insekter, som till exempel reliktböck.

Även i flera av sumpskogarna finns gamla, både levande och döda träd, vissa med socklar, som bidrar med strukturer för mossor, lavar, svampar och insekter att leva på. Sumpskogarna i området ger förutsättning för strukturer med olika grad av fuktighet som i sin tur ger en stor variation av livsmiljöer för många olika arter. Sumpskogar kan exempelvis producera en stor mängd insekter som i sin tur fungerar som föda för fåglar och fladdermöss.

I skogen finns också två öppna ängsmarker insprängda. Dessa är hävdade sedan många år och har en för pollinerande insekter bevarandevärd flora med bland annat humleblomster, liten blåklöcka och sandlök.

I Stolpaskogen finns gamla tallar och granar spridda i nästan hela skogen. I de norra delarna finns också gamla aspar. Gamla träd formar sin närmiljö och är viktiga strukturer för insekter, mossor och lavar. Träden får ofta krumma grenar och grova grenar och bark, vilket skapar en variation av små mikrolivsmiljöer. Vissa träd är också blommande och bidrar med pollen och nektar till pollinerande insekter. Skogen ingår i en av Stockholms gröna kilar- Angarnkilen och bidrar till det gröna samband som sträcker sig ända in i Stockholms centrum.

Naturvårdsarter

Begreppet naturvårdsarter är en samlingsterm för arter som är särskilt skyddsvärda, genom att de indikerar att ett område har höga naturvärden eller att de i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Begreppet omfattar skyddade arter, typiska arter, rödlistade arter, ansvarsarter, signalarter och nyckelarter av olika slag. I Stolpaskogen finns en stor mängd naturvårdsarter som framför allt är knutna till äldre tallmiljöer, sumpskogar och gräsmarker. Nedan, se Tabell 2, är arter som är prioriterade att bevara i Stolpaskogens naturreservat. Samtliga rödlistade arter är rödlistade som nära hotad (NT). Bildandet av Stolpaskogens naturreservat bidrar till arternas möjligheter att nå livskraftiga bestånd. De prioriterade arterna är också beroende av naturtyper och strukturer som finns representerade i Stolpaskogen. Genom att prioritera skydd av de utpekade arterna, skyddas också deras livsmiljöer och tvärtom. Reliktbock, tallticka och orange taggsvamp är arter som är beroende av barrskog med kontinuitet av tall respektive gran, kandelabersvampen kräver tillgång till död ved av grov asp, entita och mindre hackspett kräver lövsumpskog och bredbrämad bastardsvärmare trivs i extensivt hävdade gräsmarker.

Art	Latinskt namn	Rödlistekategori
Reliktbock	<i>Nothorina muricata</i>	NT
Tallticka	<i>Porodaedalea pini</i>	NT
Bredbrämad bastardsvärmare	<i>Zygaena lonicerae</i>	NT
Entita	<i>Poecile palustris</i>	NT
Mindre hackspett	<i>Dryobates minor</i>	NT
Kandelabersvamp	<i>Artomyces pyxidatus</i>	NT
Orange taggsvamp	<i>Hydnellum aurantiacum</i>	NT
Ullticka	<i>Phellinidium ferrugineofuscum</i>	NT

Tabell 2. Arter som är prioriterade för bevarande i Stolpaskogen. Rödlistan delar in arterna i kategorierna LC= livskraftig, NT= nära hotad, VU= sårbar, EN=starkt hotad, CR=akut hotad, RE= nationellt utdöd.

Kulturhistoriska värden

Stolpaskogen är en historisk plats där äldre tiders jordbruk, transport och bebyggelse har satt tydliga spår i landskapet, vilket skapat och skapar en rik natur- och kulturmiljö som sträcker från förhistorisk tid till modern tid. Det biologiska kulturarvet syns i de hävdade ängarna, gamla fruktträd och skogen som har plockhuggits. Skogen är en av de sista bevarade delarna av det sammanhängande skogsområde som ända fram till 1900-talets början delade Täby socken i en nordvästlig och en sydöstlig del och åtminstone delar av

den har sannolikt betats.

I skogen finns flera historiska spår efter mänsklig verksamhet. Totalt finns fem förhistoriska gravar i området. De ligger på två höjder i reservatets södra del och utgörs av tre stensättningar och två rösen. Dessa är inte undersökta, men utifrån dess konstruktion och utformning är de troligen från bronsålder till äldre järnålder, vilket innebär att de anlades någon gång mellan år 1800 före vår tideräkning fram till 500 efter vår tideräkningens början. I de två gravrösen finns tydliga skador, som tyder på att dessa har använts som skyttevärn under andra världskriget. Detta ger en inblick i områdets användning under en orolig tid i vår moderna historia.

På två platser i skogen finns forntida gränsmärken. Märkena markerade gränser mellan gårdarna Åkerby, Ensta och Tibble, som sannolikt använde skogen för bete och ved- och virkeskälla för husbehov. Ett av märkena finns beskrivet i 1809 års karta över Tibble-Ensta, det andra beskrivs i 1810-års karta över Åkerby-Litsby.

Ett mindre område, som ligger runt den plats där torpet Stolpen en gång i tiden fanns, är klassat som övrig kulturhistorisk lämning och består bland annat av två husgrunder, varav ett med skorstensröse, en jordkällare, en brunn och skyttevärn. Stolpaskogen har fått sitt namn efter just detta torp. Den tidigare odlingsmarken runt torpet omges av diken och ett flertal röjningsrösen, som tillsammans ger en bra bild av ett båtmanstorphus odlingsytor under 1700- och 1800-talen.

En landsväg gick genom den norra delen av Stolpaskogen under 1700-talet. Vägen kallades för Kyrkvägen av dem som använde den för att ta sig till kyrkan. Den gamla landsvägen som gick mellan Stockholm, Grisslehamn och Åbo gick strax söder om reservatet under stormaktstiden. Vägen användes för att vidarebefordra post till Grisslehamn och vidare till Åbo i Finland, och kallas därför Postvägen. En rest av den gamla landsvägens sträckning finns som en möjlig fornlämning i reservatets sydöstra del. I anslutning till den gamla postvägen ligger Ensta krog, som var det första gästgiveriet för resande från Stockholm mot Roslagen. I början av 1900-talet arrenderades Ensta krog ut. Då betade hästar den intilliggande ängen som kallas för Svältan, för att betet var så magert. Roslagsbanan anlades på 1880-talet i Stolpaskogens västra del och Visinge station etablerades år 1911. Närområdet i Ensta har förtätats i omgångar sedan 1920-talet.

Geologiska värden

Områdets jordarter består till största delen av sandig morän. I söder finns två större områden och i norr flera mindre områden med urberg. Fläckar med glacial och postglacial lera skär in i skogen på flera delar. På en liten fläck i öster består jordarten av postglacial sand.

Reservatsföreskrifter

För att tillgodose syftet med reservatet kommer kommunfullmäktige med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken, MB, och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken med mera om att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

Föreskrifterna med stöd av 7 kap. 5 § MB riktar sig till fastighetsägare och innehavare av särskild rätt såsom jakträttsinnehavare, jordbruksarrendatorer, hyresgäster och innehavare av servitut och innehåller inskränkningar i deras rätt att använda mark- och vattenområde för att säkerställa att syftena med inrättandet av naturreservatet uppnås. Dessa kallas A-föreskrifter nedan.

Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB riktar sig också till fastighetsägare och innehavare med särskild rätt. I dessa anges vad dessa måste tåla genom att förvaltaren av naturreservatet ges rätt att vidta olika typer av åtgärder för att säkerställa att syftena med inrättande av naturreservatet uppnås. Dessa kallas B-föreskrifter nedan.

Föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § MB riktar sig till allmänheten och innehåller inskränkningar i rätten att färdas och vistas inom naturreservatet och om ordningen i övrigt inom området. Dessa kallas C-föreskrifter nedan.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark och vattenområde

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att:

1. på land eller i vatten spränga, schakta, utfylla, tippa, bedriva täkt, muddra eller bedriva annan verksamhet som väsentligen kan ändra områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden, bottnar, vattenomsättning eller förutsättningar för växt- och djurliv,
2. avverka, röja, föryngra genom skogsodling eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada, levande eller döda träd och buskar eller annan växtlighet,
3. upplåta plats för camping, uppställande av husvagn, släpvagn eller motordrivet fordon,
4. anordna upplag,
5. kalka, gödsla eller använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
6. införa för trakten främmande växt och djurart/ras med undantag för tamboskap i samband med beteshävd,
7. sätta upp skylt, affisch eller liknande anordning,
8. uppföra nya byggnader, anlägga väg, mast, antenn eller annan anläggning.

Dessutom gäller: Föreskrifter nedan under punkt C gällande allmänheten gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt. Åtgärder som är nödvändiga för att kunna bruka och sköta reservatsområdet eller för att kunna utöva sin särskilda rätt, exempelvis underhåll av ledningsrätt, är undantagna. Undantag från föreskrifterna anges under punkt D nedan.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och annan innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. naturvårdande fällning av träd, luckhuggning, röjning, gallring, ringbarkning, katning stubbfräsning, bränning, betesdrift, slätter, beskärning av träd, i syfte att utveckla och bevara områdets natur- och kulturvärden,
2. uppsättning av holkar, alternativt skapande av holkar i levande eller döda träd, för djurlivet,
3. åtgärder för att förhindra skada på kultur- och fornlämning genom frihuggning av träd och röjning av sly som växer i eller omedelbart invid lämningarna,
4. åtgärder i syfte att minska risk för skada på person eller anläggning genom fällning av träd eller kapning av toppar eller grenar,
5. avlägsnande av förna och mossor genom punktbränning eller störning med handverktyg i syfte att möjliggöra tallföryngring,
6. framförande av motordrivet fordon vid skötselåtgärder,
7. flytt av vindfällan (nedblåsta träd), eller döda, liggande träd eller hopsamling av ris och trädrester i högar inom reservatet,
8. åtgärder i syfte att minska utbredning samt förebygga etablering och spridning av invasiva, främmande arter som kan hota reservatets bevarandevärden, inom reservatet,
9. åtgärder i syfte att undvika eller begränsa större angrepp av åttatandad granbarkborre som kan hota prioriterade bevarandevärden, genom barkning, rotkapning av vindfällda träd samt utplacering av fällor eller fångstvirke, eller annan åtgärd med syfte att begränsa storskaliga angrepp av granbarkborre,
10. vattenvårdande åtgärder i syfte att gynna biologisk mångfald, minska övergödning eller i klimatanpassningssyfte, i form av vegetationsröjning, återskapande eller underhåll av våtmarker och dammar samt grävning, rensning eller igenläggning av diken,
11. utmärkning av reservatets gränser samt uppsättning av reservatskyltar och övriga upplysningsskyltar,

12. anläggande och underhåll av stigar, motionsspår, vandringsleder, skidspår, spänger, vindskydd, grillplatser, lekplatser, bänkar, utegym och andra anläggningar för friluftslivet, rekreation och lek,
13. anläggande och underhåll av stängsel för djurhållningens behov,
14. undersökningar av växt-, djur- och svamparter och andra naturförhållanden som genomförs som ett led i uppföljningen av naturreservatets syfte och mål.

Hur åtgärderna ska utföras anges i fastställd skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Utöver vad som gäller enligt föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det för allmänheten förbjudet att:

1. gräva, hacka, borra eller på annat sätt skada markytan, berg, jord eller sten,
2. elda annat än på anvisad plats,
3. övernatta mer än två dygn i följd,
4. medföra hund som ej är kopplad,
5. ställa upp husvagn, fordon eller liknande,
6. samla in växter, svampar, lavar och insekter i uppföljnings-, undervisnings- eller forskningssyfte utan att samråda med förvaltaren av reservatet.

Undantag från föreskrifterna anges under punkt D nedan.

D. Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte gälla följande:

1. tillfälliga upplag i samband med åtgärder för reservatets skötsel eller i samband med nyanläggning, skötsel eller underhåll,
2. nyttjande av rättigheter som tillkommit genom ledningsrätter, servitut, koncessioner, markavtal, domslut, gemensamhetsanläggningar och arrenden innan Stolpaskogens naturreservats bildande fick laga kraft,
3. framdragande av mark- eller luftledning. Påverkan och intrång på natur- och kulturvärden samt värden för friluftslivet ska minimeras. Åtgärderna ska ske i samråd med och efter godkännande av reservatsförvaltaren samt eventuella berörda myndigheter,
4. uppsättning av informationsmaterial såsom tillfälliga skyltar, orienteringskontroller, tipsfrågor, i samband med tillfälliga arrangemang. Materialet ska avlägsnas efter arrangemangets slut,
5. verksamheter och åtgärder som utgör en del av samhällets totalförsvarsplanering,

6. anläggande, drift och underhåll av dagvatten- och/eller skyfallsanläggningar inom naturreservatet, eller åtgärder som berör Åva-Tibble torrlägningsföretag, Zon A, bilaga 3,
7. personal inom polisen, sjukvården eller räddningstjänsten då de vidtar nödvändiga åtgärder i samband med övervakning, bekämpning av brand, oljeutsläpp, kemikalieutsläpp eller i samband med andra insatser. Anmälan ska om möjligt göras till reservatsförvaltaren i förväg, annars efter genomförandet,
8. reservatsförvaltaren eller den som förvaltaren utser får utföra de åtgärder som anges i föreskrifterna B1 – B14.

Föreskrifternas ikraftträdande

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då författningen utkommer från trycket i länets författningssamling. Ordningsföreskrifterna under punkt C ovan gäller omedelbart även om de överklagas, i enlighet med 7 kap. 30 § MB.

Naturvårdsförvaltning och tillsyn

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken med mera fastställer Täby kommun bifogad skötselplan med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning. Täby kommun är förvaltare av naturreservatet i enlighet med 2 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken med mera. Markägare är även fortsatt Täby kommun.

Upplysningar

Täby kommun erinrar om övriga bestämmelser till skydd för naturmiljön, av vilka kan nämnas följande:

- Täby kommun ska enligt 2 kap. 9 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ MB gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. MB kan medföra straffansvar. Kommunen kommer anmäla överträdelse av föreskrifterna till polismyndigheten.
- Allemansrätten. I 2 kap. 18 § regeringsformen stadgas, att oberoende av det skydd som grundlagen ger den enskildes äganderätt ska alla ha tillgång till naturen enligt allemansrätten. Naturreservatets C-föreskrifter förtydligar inskränkningar i allemansrätten som gäller i reservatet.
- § 24 i lokala ordningsföreskrifter för Täby kommun anger att ridning och cykling inte får ske på anlagda motionsspår.
- Terrängkörningsförbudet i terrängkörningslagen (1975:1313).
- Fornlämningar är skyddade enligt 2 kap. kulturmiljölagen (1988:950)
- Förbudet mot nedskräpning enligt 15 kap. 30 § MB.

- Fridlysningsbestämmelserna. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen. Ett flertal växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. MB och artskyddsförordningen (2007:845). Av dessa omfattas en del av ett mycket strikt skydd.
- Bestämmelserna i 16 § lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter om att hundar under tiden 1 mars - 20 augusti inte får löpa lösa i marker där det finns vilt. Under den övriga tiden av året ska hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt, när de inte används vid jakt.
- Tillstånd från polismyndigheten krävs för att anordna arrangemang, allmän sammankomst, allmän tillställning eller använda offentlig plats.

Reservatsbeslutets förenlighet med mål, planer och program

Nationella friluftslivsmål

Det övergripande målet för de nationella friluftslivsmålen är att alla människor ska ha möjlighet till naturupplevelser, välbefinnande, social gemenskap och ökad kunskap om natur och miljö. Skyddandet av Stolpaskogen bidrar till uppfyllandet av friluftslivsmålen Tillgänglig natur för alla, Tillgång till natur för friluftsliv, Attraktiv tätortsnära natur, Friluftsliv för god folkhälsa, Skyddade områden som resurs för friluftslivet och Ett rikt friluftsliv i skolan. Skogen är lättillgänglig, delvis tillgänglighetsanpassad och nyttjas som friluftslivsområde och i naturpedagogisk verksamhet idag. Genom att bilda naturreservatet bevaras möjligheten för detta nyttjande.

Nationella miljö kvalitetsmål

Skyddet av naturområdet bidrar till att uppfylla miljö kvalitetsmålen Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, God bebyggd miljö och Ett rikt växt- och djurliv. Skogstyperna i Stolpaskogen, skogens naturliga processer och de ekosystemtjänster skogen levererar kommer genom reservatsbeslutet att bevaras långsiktigt, vilket bidrar till miljömålet Levande skogar. De öppna gräsmarkerna bidrar till miljömålet Ett rikt odlingslandskap genom att de slås årligen, vilket gynnar de arter som är beroende av regelbunden hävd. Reservatsbeslutet stödjer det nationella miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö, vilket innebär att städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en lokalt och globalt god miljö. Natur- och kulturvärden ska tas tillvara och utvecklas. Beslutet stödjer även det nationella miljö kvalitetsmålet Ett rikt växt- och djurliv, vilket innebär att den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas och människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald.

Befintliga planer och regleringar av markanvändning

Förslaget stämmer överens med kommunens gällande översiktsplan, *Översiktsplan Täby 2050-Staden på landet*. Där anges området som blivande naturreservat. Förslaget stämmer överens med kommunens grönplan, *Halva Täby grönt*. I grönplanen pekas Stolpaskogen ut som ett framtida naturreservat, del av regionalt spridningssamband och grön infrastruktur och som skoglig värdekärna. Skogen levererar en mängd ekosystemtjänster och framför allt kulturella sådana där friluftsliv ingår. Hela reservatet ligger inom detaljplan S160 Förslag till stadsplan för Stolpaskogen inom stadsdelen Ensta i Täby kommun från 1977. Reservatet är inom det område som i detaljplanen är beskrivet som ”Enligt Rn betecknat område skall bevaras som naturpark”. Detaljplanen ger ingen ytterligare vägledning eller beskrivning om markanvändningen. Naturreservatet är förenligt med detaljplanen. Området ligger inom riksintresset för friluftsliv *Rösjön-Vallentunasjön- Rönninge by*. Bildande av naturreservat stämmer överens med riksintressets syfte.

Delar av reservatet ligger inom båtadsområde för Åva-Tibble torrlägningsföretag. Naturreservatets bildande är inte i konflikt med företaget.

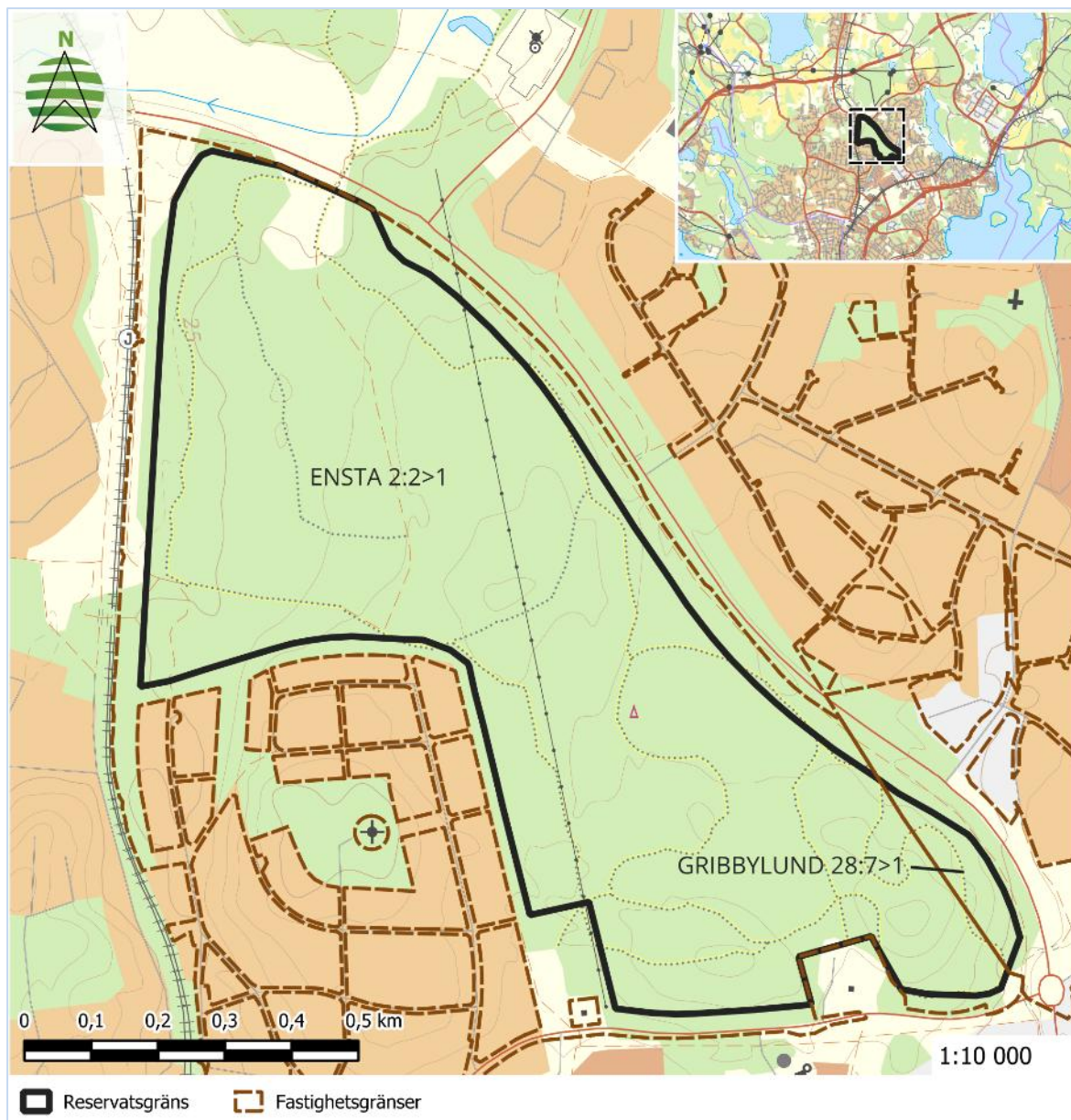
Intresseprövning

Täby kommun finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § MB att det för att skydda och bevara ovan nämnda värden för friluftsliv, natur- och kulturmiljövård finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det skydd som behövs för att bevara och utveckla områdets friluftsvärden samt natur- och kulturmiljövärden bör föreskrifterna omfatta förbud mot exploateringsföretag, reglera skogsbruket i området samt reglera skötsel av ängsmarker och sumpskogar inom reservatet samtidigt som friluftslivet kan bevaras och utvecklas.

Sakägare, förutom Täby kommun som markägare, är SÖRAB, Norrvatten AB, Vattenfall AB och Åva-Tibble torrlägningsföretag, Ellevio AB, Skanova (Telia Company) AB, Tele2 Sverige AB, AB Stokab, Telenor Sverige AB, Open Infra Cone AB, Täby miljövärme AB och Obenetwork AB.

Täby kommun har i enlighet med 24-26 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken med mera skickat förslaget till naturreservat på remiss till berörda sakägare och myndigheter.

Bilaga 1. Beslutskarta

Bilaga 2. Översiktskarta

Bilaga 3. Föreskriftskarta

